

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

НЕОНАТОЛОГИЯ

мутахассислиги бўйича тиббиёт кадрларни
клиник ординатура (резидентура)да
қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган
ДАВЛАТ ТАЛАБЛАРИ

Тошкент 2021

Тузувчилар:

Алимов А.В.

ТошПТИ, Неонатология кафедраси мудир
т.ф.д., профессор,

Рахманкулова З.Ж

ТошПТИ, Неонатология кафедраси доценти, т.ф.д.,

Гулямова М.А ТошПТИ, Неонатология кафедраси доценти, т.ф.н.,
Насырова У.Ф. ТХКМРМ, Неонатология кафедраси мудири, т.ф.д.,
Салихова К.Ш. Педиатрия РИИАТМ директори ўринбосари, т.ф.д.,
Ходжиметова Ш.Х ТошПТИ, Неонатология кафедраси ассистенти

Такризчилар:

Исмаилова М.А. ТошПТИ, Неонатология кафедраси доценти, т.ф.н.,
Исмаилова М.А. ТХКМРМ, Педиатрия ва болаларни
овқатлантириш кафедраси мудири, т.ф.д., профессор

Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатура (резидентура)да қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган давлат талаблари(кейинги матнда Талаблар деб юритилади) ҳуқуқий-меъёрий ҳужжат бўлиб, у касбий фаолият турига мувофиқ ҳолда масалаларни еча оладиган малакали мутахассисларни тайёрлаш учун зарур бўлган минимал ҳажмдаги билим ва кўникмалар стандартини ўзида намоён этади.

Мазкур Талаблар клиник ординатура (резидентура)нинг ҳар бир алоҳида олинган ихтисослигига қўйилган тегишли талабларни ишлаб чиқиш учун стандарт ҳисобланади. Мутахассиснинг дипломдан кейинги касбий тайёргарликка қўйилган талабларни ишлаб чиқиш вазифалари шакл ва мазмун бўйича ягона бўлган амалий соғлиқни сақлаш муассасаларида тўлиқ мустақил ишлай оладиган ва уни кейинчалик эгаллаётган лавозим ва иш жойига мувофиқ ҳолда беморларга юқори малакавий ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган касбий фаолияти давомида такомиллаштирадиган мутахассисни кўп босқичда тайёрлаш тизимини яратиш ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги тиббиёт ва фармацевтика узлуксиз касбий таълими муассасалараро Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2021 йил 6 октябрдаги 5-сонли баённомаси билан маъқулланган.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР ВА ҚЎЛЛАНИЛИШ СОҲАСИ

1.1. Мазкур меъёрий ҳужжат Неонатология мутахассислиги бўйича клиник ординатура (резидентура)да мутахассисларнинг тайёргарлик даражасига қўйилган давлат талабларнинг йиғиндиси ҳисобланади.

II. НЕОНАТОЛОГИЯ МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА ЎҚУВ ЖАРАЁНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ТАВСИФИ

2.1. Неонатология мутахассислиги бўйича таълимнинг меъёрий муддати камида икки йилни ташкил этади. Клиник ординатор (резидент)нинг максимал ўқув юкласи ҳафтада 36 соатни, мустақил иши мустақил ишга 1 ҳафтада 18 соат ажратилади умумий юклама 54 соатни ташкил қилади.

2.2. Клиник мутахассисликлар бўйича мустақил иш вақти ҳажмига раҳбар томонидан белгиланадиган жадвал бўйича бир ойда бўлинмада 2та мажбурий тунги (кечки) навбатчилик киради.

2.3. Ўқув юкласининг умумий ҳажми ва тайёргарлик кўришнинг умумий вақти қуйидаги тарзда тақсимланади:

- 93,4% - асосий мутахассисликни ўрганиш;
- 1,1% - умумметодологик ва номутхассис ёндош тиббий модулларни ўрганиш;
- 4,5% - ёндош мутахассислик модуллар;
- 1% - аттестацияларга ажратилади

Ўқув ва индивидуал режани тузиш давомида клиник ординатор (резидент)лар 2- ва 4-семестрдан сўнг ишлаб чиқариш (малака) амалиётини ўташларини ҳисобга олиш лозим. Амалиётни 3-томонлама тузилган шартномага мувофиқ, клиник ординатор (резидент)ни кейинчалик ишга жойлашиши тахмин қилинаётган тиббиёт муассасасида ўташи тавсия қилинади.

2.4. Ўқув жараёни кредит-модул тизими асосида амалга оширилади.

III. НЕОНАТОЛОГ МУТАХАССИСНИНГ КАСБИЙ ФАОЛИЯТИНИНГ ТАВСИФИ

3.1. Мутахассиснинг касбий фаолияти соҳаси ёрдам (даволаш-профилактика, тиббий-ижтимоий ва бошқалар) кўрсатиш Неонатология сифатини лозим даражада таъминлаш йўли билан аҳолининг соғлиғини сақлаш ва яхшилашга қаратилган фаолият технологиялари, восита, услуб ва усулларининг йиғиндиси.

3.2. Мутахассиснинг касбий фаолияти объектлари қуйидагилар ҳисобланади:

- янги туғилган чақалоқлар;
- янги туғилган чақалоқларда соғлиқни сақлаш, профилактикани таъминлаш, неонатал касалликларни ташхис қўйиш ва даволаш профилактика, реабилитация ва диспансеризацияни таъминловчи восита ва технологиялар мажмуи.

3.3. Ихтисослик бўйича мутахассис – неонатолог қуйидаги турдаги касбий фаолиятига тайёргарлик кўради:

- профилактика;

- ташхисга оид;
- даволаш;
- реабилитацияга оид;
- психологик-педагогик;
- ташкилий-бошқарув;

Мутахассис асосан эгаллаган ихтисослиги бўйича касбий фаолиятни амалга оширишга тайёрланади.

Ўқиш тугагандан сўнг битирувчига у эгаллаган шифокорлик фаолияти бўйича касбий фаолиятни амалга оширишга ҳуқуқ берадиган белгиланган намунадаги гувоҳнома берилади.

3.4. Мутахассис – неонатолог касбий фаолият турларига мувофиқ ҳолда қуйидаги касбий вазифаларни ечиши лозим:

-профилактика фаолияти (бирламчи, иккиламчи ва х.к.):

- соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш;

Янги туғилган чақалоқларда касалликларни олдини олиш бўйича профилактика тадбирлари (мулоқот, давра суҳбатлари, учрашувлар, маърузалар ва х.к.)ни ташкил этиш ва ўтказиш; Маҳаллаларда фертил ёшдаги аёллар ўртасида профилактика ишларини ва суҳбатлар олиб бориш

- ташхисга оид фаолияти:

Анамнезлар асосида клиник ва лаборатория-дастакли тадқиқот усуллари асосида янги туғилган чақалоқларда касаллик ва патологик ҳолатига ташхис қўйиш; диагностикада янги технологияларни қўллаш. Рентгенография, ЭКГ, УТТ, нейросонография ва бошқа усуллар кўрсаткичларини интерпритациялаш.

-даволаш фаолияти:

Янги туғилган чақалоқлар шошилиш ҳолатларида биринчи ёрдам кўрсатиш; терапевтик ва жарроҳлик усулларидадан фойдаланган ҳолда даволаш; Иммунологик, морфологик ва эндоскопик усуллар жавобларини интерпритациялаш, ҳар бир янги туғилган чақалоқларга индивидуал комплекс даво чора тадбирларини ўтказиш; дори-дармонлар билан ишлаш ва уларни сақлаш қоидаларига риоя қилиш;

- реабилитацияга оид фаолияти:

Янги туғилган чақалоқлар ўртасида реабилитация тадбирларини ўтказиш; Реабилитацияга муҳтож бўлган чақалоқларда даволаш жисмоний тарбия, физиотерапия ва ноаънанавий терапия усуллари (рефлекс терапияси, фитотерапияси, гомеопатияси) воситаларидан фойдаланиш ва бошқалар.

-психолог-педагогик фаолияти:

- неонатал даврида турли касалликлари билан даволанган **чақалоқлар** оналарига психологик ёрдам кўрсатиш;

- ташкилий-бошқарув фаолияти:

- неонатология соҳасига ихтисослашган тиббий ташкилотларда тиббий ходимларнинг меҳнатини ташкил этиш, функционал мажбуриятларни ва уларни амалга оширишнинг оптимал алгоритминини аниқлаш;
- меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси бўйича тадбирларни уюштириш, профилактика қилиш ва уни таъминлаш устидан назорат қилиш;
- Неонатология ихтисослашган тиббий ташкилотларда ҳисоб юритиш-ҳисобот бериш бўйича тиббий ҳужжатларни юритиш;
- тиббий – экспертиза ўтказиш;
- инфор­мацион хавфсизлик талабларини сақлаш;
- неонатология даволаш-диагностика ва реабилитация-профилактика ёрдам кўрсатиш сифатини назорат қилиш;

Билим ва куникмалар ҳажмини кенгайтириш мақсадида клиник ординатор (резидент)лар индивидуал режадан ташқари **илмий-тадқиқот фаолиятини** бажаришга ҳам жалб этилиши мумкин:

- илмий адабиёт ва расмий статистика маълумотларини таҳлил қилиш;
- долзарб илмий муаммолар бўйича рефератлар тайёрлаш;
- неонатология соҳасида янги усул ва технологиялар ишлаб чиқаришга қаратилган алоҳида илмий-тадқиқот ва илмий-амалий вазифаларни бажаришда қатнашиш;
- бажарилган иш бўйича статистик таҳлил қилиш ва маъруза тайёрлашда қатнашиш;
- мақола ва тезислар ёзиш;
- янги тиббий-ташқилий технологияларни тиббиёт муассасалари фаолиятига татбиқ этиш самарадорлигини баҳолашда қатнашиш.

IV. НЕОНАТОЛОГ - МУТАХАССИСИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВ (МОДУЛ) ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ НАТИЖАЛАРИГА ҚЎЙИЛГАН ТАЛАБЛАР

4.1. Битирувчи кўйидаги **умуммаънавий компетенциялар (УК)**ни ўзлаштириши лозим:

Ижтимоий аҳамиятга эга бўлган муаммо ва жараёнларни таҳлил қилиш, турли касбий ва ижтимоий фаолиятида гуманитар, табиий-илмий, тиббий-биологик ва клиник фанлар усулларини амалиётда қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

дунё қарашга оид, ижтимоий ва шахсга қаратилган фалсафага оид муаммоларни, асосий фалсафа тоифаларини таҳлил қилиш, ўзини такомиллаштириш қобилияти ва тайёрлиги;

муҳим сиёсий воқеалар ва тенденцияларни таҳлил қилиш, сиёсий ҳаётда маъсулият билан иштирок этиш, асосий тушунчалар, жаҳон тарихий

жараёнининг қонуниятларини билиш. Миллий мустақиллик ғояларини тушиниш ва тарғибот қилиш, ўз мамлакатига ватанпарварлик ҳиссини уйғотиш; тарихий обидалар ва анъаналарга ҳурмат ва эҳтиром қилиш, давлат сиёсатини баҳолаш қобилияти ва тайёрлиги;

ёш авлодни ватанпарварлик ва Ватанга хизмат қилиш руҳида тарбиялаш, тарихий обидалар ва анъаналарга ҳурмат ва эҳтиром қилиш, давлат сиёсатини баҳолаш қобилияти ва тайёрлиги;

мамлакатнинг энг янги тарихини ва тарихий-тиббий атамаларни билишқобилияти ва тайёрлиги;

иктисодий муаммолар ва ижтимоий жараёнларни таҳлил қилиш, иқтисодий самарадорлик кўрсаткичларини ҳисоблаш услубиётидан фойдаланиш; иқтисодиётнинг ривожланиш даражасини тавсифловчи кўрсаткичларни умумлаштирадиган бозор хўжалик юритиш механизмларини билиш қобилияти ва тайёрлиги;

мантиқий ва асосланган таҳлил қилиш, оммада нутқ сўзлаш, мулоқот ва суҳбат олиб бориш, касбий мазмундаги матнларни таҳрирлаш, ҳамкорлик қилиш ва низоларни ечиш, бағрикенглик қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

ҳаётда сўзлаш даражасида чет эл тилларидан бирини билиш, давлат тилида ёзма ва оғзаки коммуникация қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

бошқарув усулларида фойдаланиш, ижрочиларнинг ишларини ташкил этиш, турли фикрлар шароитида ва ўз касбий компетенция доирасида маъсул бошқарув қарорларини топиш ва қабул қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

ўз фаолиятини жамиятда қабул қилинган маънавий ва ҳуқуқий меъёрларни ҳисобга олган ҳолда амалга ошириш, шифокорлар этикаси, махфий ахборот билан ишлаш бўйича қонун ва ҳуқуқий-меъерий ҳужжатларга амал қилиш, шифокорлар сирини сақлаш қобилияти ва тайёрлиги.

4.2. Битирувчи қўйидаги **касбий компетенциялар (КК)**ни ўзлаштириши лозим:

касбдошлар, ўрта ва кичик тиббий ходимлар, беморлар ва беморлар қариндошлари билан мулоқот қилганда шифокорлик фаолиятининг этика ва деонтолик жиҳатларини амалга ошириш қобилияти ва тайёрлиги;

касбий фаолиятни такомиллаштириш мақсадида назарий билим ва амалий кўникмалардан фойдаланган ҳолда қарорларни топишга асосланган умумқабул қилинган далилли тиббиётга таянган ҳолда тиббий ахборотни таҳлил қилишга нисбатан тизимли ёндошувни шакллантириш қобилияти ва тайёрлиги;

интизом, маъмурий, фуқаролик-ҳуқуқий, жиноий жавобгарликни ҳис этган ҳолда шифокорлик ҳатоларни олдини олиш учун ўз фаолиятининг натижаларини таҳлил қилиш қобилияти ва тайёрлиги;

беморларда сўровнома, физикал кўриги, клиник текшируви, замонавий лаборатория-дастакли тадқиқот, биопсион, операцион ва секцион материалнинг морфологик таҳлилини олиб бориш ва уларнинг натижаларини изоҳлаш, амбулатория ва стационар беморнинг тиббий картасини ёзиш қобилияти ва тайёрлиги;

клиник аломатларни патофизиологик таҳлилни олиб бориш, чақалоқларга уларнинг ёши ва жинсини ҳисобга олган ҳолда ташхис қўйиш, даволаш, реабилитация ва профилактика қилиш бўйича патогенетик жиҳатдан ўзини оқлаган усул (тамоийил)ларни асослаш қобилияти ва тайёрлиги;

асептик ва асептика қарши усулларни қўллаш, тиббий дастаклардан фойдаланиш, тиббий муассасасида даволаш ва ташхис қўйиш хоналарига санитария жиҳатдан ишлов бериш касалланган чақалоқларга қараш техникасини билиш қобилияти ва тайёрлиги;

тирик одамларни суд-тиббий текширувидан ўтказиш; процессуал ҳаракатларида мутахассис ёки эксперт сифатида иштирок этиш учун жалб қилган ҳолларда суд-тиббий экспертиза объектларини лаборатория тадқиқот натижаларини изоҳлаш қобилияти ва тайёрлиги;

янги туғилган чақалоқларга қараган пайтида ишлатиладиган тиббий-техника аппаратураси билан ишлаш, компьютер техникасидан фойдаланиш, турли манбалардан ахборотни олиш, глобал компьютер тармоқларида ахборот билан ишлаш; касбий вазифаларни ечиш учун замонавий ахборот технологияларнинг имкониятларини қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.1. Профилактика фаолияти:

Янги туғилган чақалоқлар соғлиғини яхшилаш ва сақлаш бўйича илмий асосланган тадбирларни ишлаб чиқиш мақсадида турли тиббий ташкилотлар бўлинмалар даражасида аҳолининг соғлиғи кўрсаткичлари бўйича ахборотни йиғиш ва тиббий-статистика таҳлил қилиш бўйича замонавий ижтимоий-гигиена услубиётини қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

касалликнинг ривожланишида табиий ва тиббий- ижтимоий омилларни баҳолаш усулларида фойдаланиш, уларни тўғрилаш, инфекцион, паразитар ва инфекцияга оид бўлмаган касалликларни олдини олиш бўйича профилактика тадбирларини амалга ошириш, гигиена масалалари бўйича санитария-тарғибот ишларини олиб бориш қобилияти ва тайёрлиги;

радиация ҳолатининг ёмонлашиши ва табиий офатларда эпидемияга қарши тадбирларни олиб бориш, энг хавфли инфекция ўчоғида аҳолини ҳимоялаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.2. **Таъхисга оид фаолияти:**

биологик суяқликларни биокимё тадқиқ этиш натижалари асосида ҳамда орган, тизимлар ва бутун организм бўйича патологиянинг кечиши қонунларини ҳисобга олган ҳолда ташхис қўйиш қобилияти ва тайёрлиги;

алоҳида орган ва тизимларнинг фаолият кўрсатиш қонуниятларини таҳлил қилиш, касалликлар ва патологик жараёнларга ўз вақтида ташхис қўйиш учун янги туғилган чақалоқлар организмларининг функционал ҳолатининг анатомия-физиологик асослари, клиник-иммунологик текширувнинг асосий услубиёти ва баҳолаш бўйича билимлардан фойдаланиш қобилияти ва тайёрлиги;

неонатал хасталиклар билан касалланган беморларда бутун организмнинг органлари, тизимлари бўйича патологиянинг кечиши қонунларини ҳисобга олган ҳолда тиббий-биологик ва клиник фанлар асослари бўйича билимлардан фойдаланган ҳолда касалликларнинг асосий патологик аломат ва белгиларини аниқлаш. Турли касалланиш ва патологик жараёнларда турли орган ва тизимларнинг фаолият кўрсатиш қонуниятларини таҳлил қилиш, соғлиқ билан боғлиқ Халқаро касалликлар ва муаммоларнинг статистик таснифи (ХКТ)ни ҳисобга олган ҳолда (асосий, ҳамроҳ бўлувчи, оғирлашган) ташхис қўйиш алгоритмидан фойдаланиш, шошилиш ва ҳаётга хавф солувчи ҳолатни аниқлаш бўйича асосий ташхис қўйишга оид тадбирларни ўтказиш қобилияти ва тайёрлиги;

муваффақиятли ўқув-профилактика фаолияти учун организмнинг физиологик ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда янги туғилган чақалоқларда ёш ва жинс бўйича замонавий ташхис қўйиш технологиялар натижаларини таҳлил қилиш ва изоҳлаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.3. **Даволаш фаолияти:**

неонатал хасталиклар касалланган беморларда касалликнинг оғирлашиши ва (ёки) ўлим ҳолатига олиб келиши мумкин бўлган ҳолатларда асосий даволаш тадбирларини ўтказиш қобилияти ва тайёрлиги;

неонатал хасталиклар касалланган беморларни аниқланган ташхисга мувофиқ ҳолда тўғри (терапевтик ва жарроҳ) даволаш, Эндокринологик хасталиклар касалланган беморларни медикаментоз ва медикаментоз бўлмаган терапияни танлаш алгоритмларини амалга ошириш қобилияти ва тайёрлиги;

шошилиш ва ҳаётга хавф солувчи ҳолатлар юзага келган ҳолларда биринчи тиббий ёрдамни амалга ошириш қобилияти ва тайёрлиги;

неонатал хасталиклар билан патологиясига эга беморларда тиббий овқатланишни ташкил этишда асосий тамойилларни кўрсатиш ва қўллаш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.4. Реабилитацияга оид фаолияти:

Чақалоқларда турли реабилитацион тадбирларни қўллаш, касалликларни бошдан кечиргандан кейин жисмоний тарбия билан шуғулланиш бўйича ихтисослашган гуруҳларга юбориш қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.5. Психологик-педагогик фаолияти:

Оила аъзоларида ўзларини ва атрофдаги аҳолини соғлиқни тиклашга ва мустаҳкамлашга қаратилган қобилияти ва тайёрлиги;

4.2.6. Ташкилий-бошқарув фаолияти:

соғлиқни сақлаш соҳасида қабул қилинган меъёрий ҳужжатлар (Ўзбекистон Республикаси қонунлари, техник регламентлар, халқаро ва миллий стандартлар, бўйруқлар, тавсиялар, атамалар, халқаро бирликлар тизими (СИ), амалдаги халқаро таснифи) ҳамда тиббий ташкилотнинг сифатини ва самарадорлигини баҳолаш учун ҳужжатлардан фойдаланиш қобилияти ва тайёрлиги;

неонатология соҳасида тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича турли кўринишдаги тиббий ташкилотларнинг ташкилий тузилмаси, бошқарув ва иқтисодий фаолияти бўйича билимлардан фойдаланиш, уларнинг таркибий тузилмаларнинг фаолият кўрсатиш кўрсаткичларини таҳлил қилиш, эндокринология соҳасида тиббий ёрдам кўрсатишда замонавий тиббий-ташкилий ва ижтимоий-иқтисодий технологияларнинг самарадорлигини баҳолаш ишлаш қобилияти ва тайёрлиги;

неонатология соҳасида тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича турли тиббий ташкилотларнинг ташкилий тузилмаси, бошқарув ва иқтисодий фаолияти бўйича билимлардан фойдаланиш, уларнинг таркибий тузилмаларнинг фаолият кўрсатиш кўрсаткичларини таҳлил қилиш, неонатология соҳасида тиббий ёрдам кўрсатишда замонавий тиббий-ташкилий ва ижтимоий-иқтисодий технологияларнинг самарадорлигини баҳолаш ишлаш қобилияти ва тайёрлиги;

неонатологияга ихтисослашган тиббий ташкилотларнинг ўрта ва кичик тиббий ходимларнинг унумли меҳнат тақсмотини таъминлаш; уларни неонатологияга ихтисослашган тиббий ташкилотларда олиб бориладиган асосий манипуляция ва амалларга ўргатиш қобилияти ва тайёрлиги.

V. НЕОНАТОЛОГ - МУТАХАССИСНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВ (МОДУЛ) ДАСТУРИНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ҚЎЙИЛГАН ТАЛАБЛАР

5.1. Клиник ординатор (резидент)ларини тайёрлайдиган муассасалар таълим дастурини амалга ошириш учун етарли ўқув ва ўқув-услубий базасига эга бўлиши лозим. Масофавий таълимни амалга ошириш учун шарт-шароитлар мавжуд бўлиши лозим

5.2. Бирҳиллаштирилган ўқув режа ва таълим дастурлари асосида таълим муассасасининг имкониятларини ҳисобга олган ҳолда (кўпи билан 15-20% ўзгартириш киритилган ҳолда) мутахассислик бўйича ишчи ўқув режаси ва ишчи дастури, унинг асосида эса клиник ординатор (резидент)нинг шахсий тайёргарлик режаси ишлаб чиқилади.

5.3. Мутахассисни тайёрлаш бўйича ишчи ўқув дастури тиббиёт, фан, техника, маданият, иқтисодиёт, технологиялар, ижтимоий соҳалар, кадрлар буюртмачилари ва истеъмолчиларнинг талабларидан келиб чиққан ҳолда ҳар йили кўриб чиқилиши ва янгиланиши лозим (олдингисидан камида 5-10 % ҳажмда).

5.4. Клиник ординаторлар (резидентлар)ини тайёрлайдиган муассасалар таълим ўқув дастури асосида мустақил тарзда мутахассисни тайёрлаш бўйича ўқув-услубий мажмуаси (ЎУМ), календар ўқув жадвали, тегишли таълим технологияларни амалга оширишни таъминловчи ҳар бир бўлим бўйича услубий ва тарқатма материаллар, тест топшириқлари банки, назорат саволлари ва вазиятли мисолларни ишлаб чиқади ва тасдиқлайди.

5.5. Компетентлик ёндошуви ўқув жараёнида таълим олувчиларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари ишлари билан бирга фаол ва интерфаол машғулот олиб бориш шакллари (компьютер семуляциялар, ишбилармон ва ролли ўйинлар, аниқ вазиятларни ечиш, психологик ва бошқа тренинглар)дан кенг фойдаланишни кўзда тутган ҳолда амалга оширилши лозим.

5.6. Ҳар бир модулнинг ўқув дастурида мутахассисни тайёрлаш ўқув дастури бўйича эгаллаган билим, амалий кўникма ва компетенцияларн уйғунлашган ҳолда таълимнинг якуний натижалари аниқ шаклланган бўлиши лозим.

5.7. Клиник ординатор (резидент)ларни тайёрлайдиган муассасалар таълим олувчиларига ўз таълим дастурини, шу жумладан шахсий таълим режаларини шакллантиришда иштирок этиш бўйича реал имкониятларни таъминлаши шарт.

5.8. Таълим олиш пайтида барча тегишли машғулот турлари: семинар, маъруза, клиник амалий машқлар ва х.к. кўзда тутилади.

5.9. Ўрнатилган қонуний ва бошқа меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлардан ташқари ўқувчилар қуйидаги ҳуқуқ ва мажбуриятларга эгадирлар:

- таълим олувчи шахслар маълум йўналиш (модул)ни ўзлаштиришга ажратилган ўқув вақтининг ҳажми чегарасида, мутахассисни тайёрлаш ўқув

дастурида кўзда тутилмаган конкрет йўналиш (модул) (масалан: УТД ва бошқа инструментал текширишлар) ни ҳам танлаши мумкин;

- таълим олувчи шахслар, бошқа хужжат асосида клиник ординатор (резидент)ларни тайёрлашга мослашган муассасадан ўтказилганда, аттестация натижасига асосан олдин ўзлаштирган йўналишлар (модул)ни қайта топшириш ҳуқуқига эгадир;

- таълим олувчи шахслар ўрнатилган муддат давомида мутахассисни тайёрлаш дастурида кўзда тутилган барча топшириқларни бажариши шарт.

5.10. Мутахассисни тайёрлаш бўйича таълим дастурлари одатда ўқитилаётган фан ихтисослигига мос келувчи базавий маълумотга эга бўлган ҳамда илмий ва (ёки) илмий-услубий фаолият билан мунтазам равишда шуғулланувчи илмий-педагогик кадрлар билан таъминлаш орқали амалга оширилиши лозим.

Мазкур таълим дастури бўйича таълим жараёнини таъмин этувчи ўқитувчиларнинг умумий ҳажмидан илмий даража ва (ёки) илмий унвонга эга бўлган ўқитувчиларнинг улуши камида 65 фоизни ташкил этиши лозим.

Таълим жараёнига мазкур соҳадаги ташкилот ва муассасаларнинг амалдаги раҳбарлари ва ходимлари ҳамда амалий соғилиқни сақлаш муассасаларининг юқори малакали мутахассислари жалб қилиниши мумкин.

5.11. Таълим олувчи шахсларнинг ааудиториядан ташқари (ўз-ўзини тайёрлаш) ишлари услубий таъминоти ва уни бажаришга кетган вақтни асослаш билан бирга олиб борилади.

5.12. Ҳар бир таълим олувчи асосий таълим олиш фанлари бўйича нашрларни ўз ичига олувчи ҳамда ўқув ва ўқув-услубий адабиётларнинг ҳуқуқ эгалари билан тўғридан-тўғри шартномалар асосида шаклланган электрон-кутубхона тизимидан фойдаланиш шароитлари билан таъминланиши лозим.

VI. НЕОНАТОЛОГ - МУТАХАССИСИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВ (МОДУЛ) ДАСТУРЛАРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ СИФАТИНИ БАҲОЛАШ

6.1. Клиник ординатор (резидент)ларини тайёрлайдиган муассасалар тайёрлаш сифатини қуйидагилар орқали кафолатни таъминлаши лозим:

- иш берувчиларнинг вакиллари жалб қилган ҳолда битирувчиларни тайёрлаш сифатини таъминлаш бўйича стратегияни ишлаб чиқиш;

- ўқув дастури мунтазам равишда мониторинг қилиш, тақриз қилиш; таълим олувчининг билим ва кўникма даражасини баҳолаш бўйича объектив амалларни, битирувчиларнинг компетенцияларни ишлаб чиқиш;

- ўқитувчиларнинг компетентлигини таъминлаш; фаолият (стратегия)ни баҳолаш учун келишилган мезонлар бўйича ўз-ўзини текширишни мунтазам равишда олиб бориш ва иш берувчиларнинг вакиллари жалб қилган ҳолда мутахассисни тайёрлайдиган бошқа муассасалар билан солиштириш;

6.2. Мутахассисни тайёрлаш бўйича таълим дастурини ўзлаштириш сифатини баҳолаш фанни ўзлаштириш бўйича жорий ва оралиқ назорати, таълим олувчиларнинг аттестациядан ва битирувчиларнинг якуний давлат имтиҳони дастлабки аккредитация билан ўтказишни ўз ичига олиши лозим.

6.3. Таълим олиш жараёнида клиник ординатор (резидент)ларининг билим ва малакасини баҳолашда баҳолашда ECTS баҳолаш тизими қўлланилади